

„Lietuvos fizikos žurnalas“ – praeitis, dabartis... ateitis

E. Tornau ir A. Bernotas

LNFK45

LFŽ – PRAEITIS, DABARTIS... ATEITIS

Prieš 12 metų (tada dar jaunas redaktorius) LNFK dariau pranešimą “LFŽ jubiliejus – ar išgyvensim iki sekančio?”

Kaip matote – išgyvenome. Bet gyvenam sunkiai

Istorija

Dar 1956 – 1957 m. Povilas Brazdžiūnas ir Adolfas Jucys tarybų posėdžiuose siūlė leisti vieną fizikos mokslinį žurnalą.

1958 m. vasario 1 d. Vilniuje vykusiame III Respublikiniame fizikos mokslo darbuotojų pasitarime dauguma dalyvių pritarė žurnalo leidimui.

1958 m. Vilniuje vykusiame fizikų ir matematikų pasitarime buvo pasiūlyta ir pritarta rengti du atskirus fizikos ir matematikos žurnalus. Tačiau dėl tuometinės valdžios ypatumų buvo atsisakyta žurnalų ir apsisistota ties mokslo darbų rinkiniais.

Pirmasis „Литовский физический сборник“ (Lietuvos fizikos rinkinio) tomas išėjo 1962 m. antroje pusėje, nors ir buvo pažymėtas 1961 m. Tokiu pavadinimu ėjo iki 1993 m., išleisti 32 tomai. Nuo 1993 m. pavadinimas pakeistas į dabartinį.

Iki 1991 m. straipsniai žurnale skelbti rusų kalba, o iki 2000 m. – anglų ir rusų kalbomis. Buvo verčiamas į anglų kalbą ir leistas JAV: 1974 - 1988 m. kaip „Soviet Physics – Collection“, 1989 - 1999 m. kaip „Lithuanian Physics Journal“.

2002 m. pripažintas Europos fizikų draugijos.

2008 m. įtrauktas į Web of Science (dabar Clarivate) duomenų bazę.

Vyriausieji redaktoriai

1961 – 1986
Povilas Brazdžiūnas

1986 – 2001
Algirdas Šileika

2002 – 2008
Zenonas Rokus Rudzikas

2008 – 2010
Romualdas Karazija

Nuo 2010 m Nr 2
Evaldas Tornau

62 metų istorija gali būti padalinta į du periodus

Pirmas 30-metis – LFŽ (išeinantis rusiškai) klesti, 6 numeriai per metus, daug straipsnių (10-15) numeryje

Priežastys:

uždarytos sienos, negalėjimas spausdintis “tikrame” užsienyje, problemos bandant publikuoti Maskvoje ir Leningrade

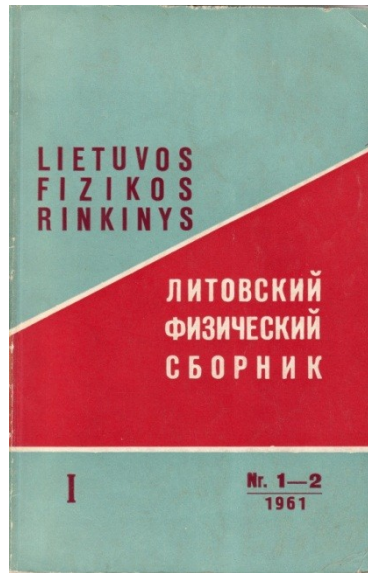
Antras 30-metis – LFŽ pradžioje eina dviem kalbom (rusų ir anglų), nuo 2000-ųjų – tik anglų. Žurnalas gauna įtakos faktorių (2008), bet straipsnių vis mažėja (4 numeriai per metus, 6-7 straipsniai numeryje) ir išleisti LFŽ numerį tampa problema

Priežastys:

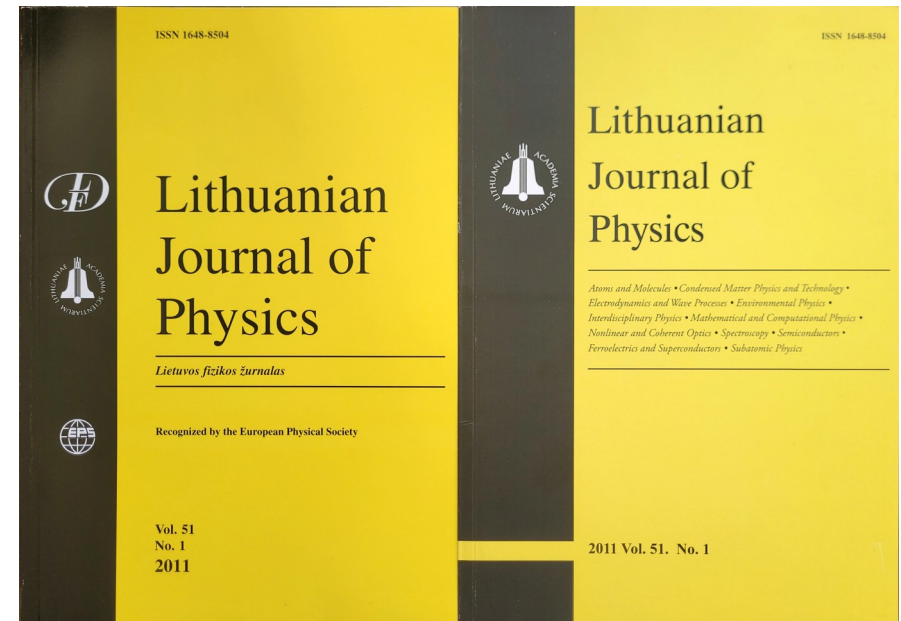
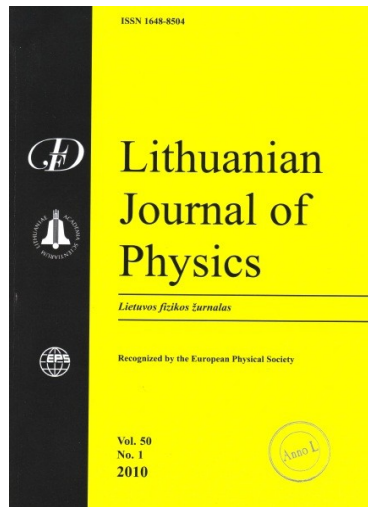
Pradžioje: atsidaro sienos, staiga paaiškėja, kad ne “šventieji puodus lipdo”, užsienio žurnalai noriai ima straipsnius iš už uždangos, LFŽ tampa nelabai (ir ne visiems) reikalingas

Vėliau: formuojasi mokslo valdžios politika, kai įstaigos finansavimas (ir atitinkamai darbuotojų vertinimas) tampa priklausomu nuo straipsnių skaičiaus geruose (Q1, Q2) užsienio žurnaluose

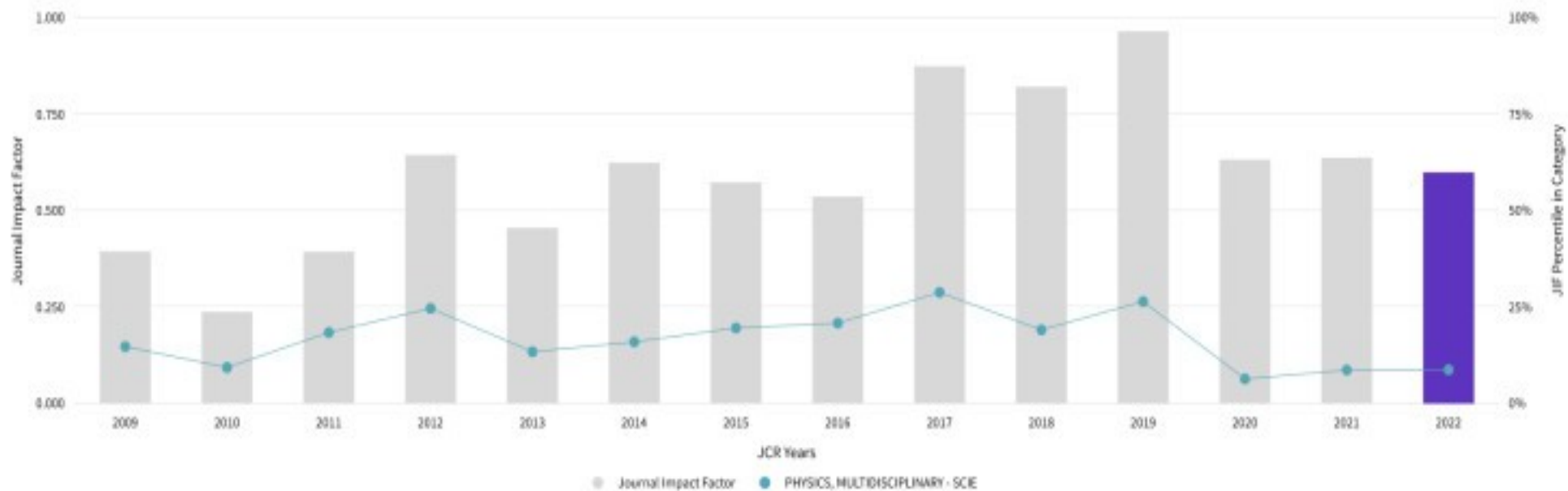
Lietuvos fizikų draugija ir LFŽ

Iki 2011 žurnalas buvo leidžiamas LFD ir LMA
Po 2011 tik LMA

Journal Impact Factor Trend 2022

Rank by Journal Impact factor

Journals within a category are sorted in descending order by Journal Impact Factor (JIF) resulting in the Category Ranking below. A separate rank is shown for each category in which the journal is listed in JCR. Data for the most recent year is presented at the top of the list, with other years shown in reverse chronological order. [Learn more](#)

EDITION

Science Citation Index Expanded (SCIE)

CATEGORY

PHYSICS, MULTIDISCIPLINARY

78/85

JCR YEAR	JIF RANK	QUARTILE	JIF PERCENTILE	
2022	78/85	Q4	8.8	
2021	79/86	Q4	8.72	
2020	81/86	Q4	6.40	
2019	63/85	Q3	26.47	
2018	66/81	Q4	19.14	
2017	56/78	Q3	28.85	
2016	63/79	Q4	20.89	
2015	64/79	Q4	19.62	
2014	66/78	Q4	16.03	
2013	68/78	Q4	13.46	
2012	63/83	Q4	24.70	
2011	69/84	Q4	18.45	
2010	73/80	Q4	9.38	
2009	61/71	Q4	14.79	

Metai	Publikuota straipsnių	Publikuota straipsnių (iš LT)	Publikuota straipsnių (iš užsienio)	Viso publikuota, atmetus proginius (reguliarūs str.)	Proginių straipsnių	Atmesta viso (atmesta LT)
2014	41	33	8	20	21 (konf. d.)	32 (1)
2015	41	25	16	25	16 (J. Požėla)	47 (4)
2016	23	17	6	23		48 (4)
2017	22	15	7	22	A. Dubietis ir kt (apžvalga)	46 (2)
2018	36	26	10	16	20 (A. Krotkus, L. Valkūnas)	42 (1)
2019	24	12	12	20	4 (konf. d.)	37 (4)
2020	23	19	4	19	4 (konf. d.)	27 (1)
2021	24	15	9	11	13 (6 konf. d. + 7 J. Vaitkus-R. Baltramiejūnas)	28 (0)
2022	28	22	6	16	12 (J. Banys)	29 (0)
2023	28	16	12	7	21 (6 Ukraina + 16 G. Valušis)	35+(0)

Išvados:

Reguliarių straipsnių iš Lietuvos gauname mažai ir jų mažėja

Gelbėjames proginiais numeriais, nes taip straipsnių skaičių padidiname iki padoraus

Straipsnių iš užsienio gauname daug, bet 90% jų atmetame. Didžiąją dalį atmetame dar iki recenzavimo (tematika, studentiški darbai, teoriniai išvedinėjimai, dirbtinis intelektas ir pan). Recenzuojame apie 10-20% straipsnių iš užsienio (kriterijai: gerai parašytas, turi publikacijų padoriuose žurnaluose)

Galimybės papildyti redakcijos portfelį (eilės tvarka pagal efektą)

1. Proginiai - jubiliejiniai numeriai (A. Krotkaus, L. Valkūno, A. Piskarsko, J. Požėlos, R. Baltramiejūno - J. Vaitkaus, J. Banio, Ukrainos fizikų ir kt)
2. Laiškai, apeliacijos į sąžinę, patriotizmą, gautas premijas
3. Lietuvoje vykstančių konferencijų darbai (efektas menkas)
4. Apžvalginiai straipsniai (pastaruoju metu beveik nebūna)

Ar žurnalas vis dar reikalingas?

Mano nuomone, “nestiprių” argumentų, kodėl žurnalas reikalingas, esama (doktorantai mokosi rašyti; geri, bet “nemadingi” dideliems žurnalams LT autorių straipsniai; patriotinis motyvas ir kt)

Bet “stiprių” argumentų “už” nėra

Tačiau po 1990-ųjų mes dažnai sunaikiname tai, ką vėliau tenka gaivinti ir mokėti didelius pinigus. Ar verta?

Tinka analogija su Lietuvos futbolu

Ačiū už dėmesį